

en Nedgang, som dog ret hurtigt rettede sig igen og senere afløstes af en betydelig Opgang. Alt dette kunne vi slet ikke vente noget tilsvarende til nu. Den Forhøjelse af Prisen for det, vi nu kalde det skattepligtige Øl, som vil blive en Følge af den her foreslaaede Lov, følges af en forholdsvis meget betydeligere Forhøjelse af Skatten paa Brændevin. Det er heller ikke noget nyt Skatteobjekt, vi her røre ved. Det er et Skatteobjekt, som man har udnyttet allerede i længere Tid. Der er derfor ingen Grund til at tro, at der vil komme et lignende Choc og en lignende deraf følgende pludselig Forbrugsnedgang i Forbindelse med denne Forhøjelse, som der kom i Begyndelsen af 90'erne. Heller ikke tror jeg, der er mindste Grund til at vente, at der vil komme en lignende Bevægelse som den, det ærede Medlem fra Kalundborg (Rode) nævnedes fra Norge, at man skulde gaa over til saadanne Produkter som Laddevin og lignende. Det ligger for langt borte fra vore Forhandlinger her at komme ind paa den overordentlig store Forskel, der er paa hele Drikketrafikken i Norge og i Danmark. Denne pludselige Kasten sig over Laddevinen hænger sammen med en Mængde for Norge særlige Forhold, som slet ikke genfindes her. Navnlig kan jeg ikke stærkt nok fremhæve, at man ved de her foreslaaede Skattelove kommer saa betydeligt op med Brændevinsskatten, samtidig med at Ølskatten sættes op. Alene det vil hindre en lignende Bevægelse som den, det ærede Medlem fra Kalundborg nævnedes fra Norge. Vi have jo haft senere, ganske vist mindre, Forhøjelser af Ølskatten, uden at de have givet sig noget meget stærkt Udslag i Forbruget. Den Forhøjelse, vi vedtog i 1897, gav sig, som allerede tidligere omtalt under Forhandlingen her, først Udslag i Bryggeriernes Udsalgspris i 1899, da Prisen forhøjedes med $\frac{1}{2}$ Øre pr. Halvflaske. Dette fremkaldte ganske vist nogen Nedgang i Forbruget, men dog kun med 1,8 pCt., og denne Nedgang rettede sig straks igen det følgende Aar. Saa kom der en senere Prisforhøjelse, saa vidt jeg husker var det i 1901, med $\frac{1}{2}$ Øre pr. Flaske. Den gav sig et noget stærkere Udslag i Forbruget, nemlig en Nedgang med 6,4 pCt.; men det hænger nøje sammen med de da indtraadte meget daarlige Tider.

I det hele taget tror jeg, man vil se, naar man gaar Forbrugstallene for Øl igennem, at det i langt højere Grad er gode og daarlige Tider og da særlig Arbejdsløshed og Arbejdsrigelighed, der paa-

virke Forbruget, end det er Prisforholdet. Der er ogsaa et andet Forhold, der, som bekendt har en overordentlig stærk Indflydelse paa Ølforbruget, nemlig Klimaet. I de varme Somre, ja endog i enkelte varme Maanedes af en Sommer mærker man en ganske forbavsende Opgang i Forbruget. Aaret 1909 var, som bekendt, herhjemme det første egentlige Depressionsaar; i 1908 havde vi ganske vist Depressionen i fuldt Omfang i Europa, men her til Lands kom den først rigtig frem i 1909. De Sider af den økonomiske Nedgang, som særlig have Indflydelse paa Ølforbruget, nemlig Arbejdsløsheden og særlig Standsningen af Byggevirksomheden og lignende, vise sig først rigtig i 1909; Overhovedet, naar vi gaa Forbrugstallene igennem her i Landet, som de komme frem her og gennem Toldindtægterne, viser det sig, at 1909 er det afgørende Aar. Her have vi en Nedgang, skønt der ikke skete nogen som helst Forhøjelse af Prisen, af 7,6 pCt., og i 1910, da der igen spores nogen Opgang, en Opgang paa 6 pCt. Disse meget betydelige Svingninger i Ølforbruget ere aldeles uafhængige af Prisforholdene, idet der ikke har fundet nogen Prisforhøjelse Sted i disse Aar. Vil man se, hvordan en enkelt Maaned kan paavirke Forbruget, beder jeg lagt Mærke til August Maaned 1910 og 1911, hvor der viser sig en Fremgang af ikke mindre end 19,2 pCt. Det var den varme Maaned, som her gjorde sig stærkt gældende, ogsaa den økonomisk set noget bedre Maaned.

Man har meget stærkt angrebet dette, at der ikke er bestemt noget Overmaal i det nye Ølskattelovforslag. Det er meget rigtigt, det er der ikke, og hvorfor der ikke er det, er der gjort Rede for i Motiverne. Efter min Mening har Ølindustrien ikke nogen som helst Grund til at beklage sig herover, thi vi have netop i dette Overmaalsspørgsmaal vist os saa særdeles liberale, at vi have foræret Bryggerierne hele Overmaalet samtidig med, at vi afløse den hidtil værende Ølhektoliter. Overmaalet var 5,88 Liter. Samtidig med, at vi afløse den hidtidige Ølhektoliter paa 105,88 Liter med den rigtige Hektoliter paa 100 Liter, have vi ændret Skatten. Den Skat, som før var 6,85, regne vi nu til 6,47. Det er mig ikke muligt at se, hvorledes Ølindustrien kan finde sig i mindste Maade brøsthølden herved. Hele det Overmaal, den tidligere havde, give vi den. Vi gaa ud fra, at den har benyttet det til sidste Draabe, hvad den efter Sagens Natur ikke har kunnet, og vi regne